

Студент 4 курсу
факультету менеджменту та маркетингу ХНЕУ ім. С. Кузнеця

АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Анотація. Висвітлено питання необхідності проведення аналізу інвестиційної привабливості підприємств. Розглянуто основні показники, за допомогою яких здійснюється аналіз, наведено методику розрахунку цих показників.

Аннотация. Освещен вопрос необходимости проведения анализа инвестиционной привлекательности предприятий. Рассмотрены основные показатели, с помощью которых проводится анализ, приведена методика расчета этих показателей.

Annotation. The need for the analysis of investment attractiveness of enterprises was elicited. The basic parameters for the analysis were studied, the methods of calculation of these indicators were described.

Ключові слова: інвестиційна діяльність, інвестиційна привабливість, конкурентоспроможність, фінансовий стан.

Підвищення конкурентоспроможності та ефективності функціонування підприємства неможливе без значних інвестицій в оновлення виробничих потужностей та здійснення активної інноваційної діяльності. Найбільш актуальна сьогодні проблема вибору об'єктів вкладень, що мають найкращі перспективи розвитку і забезпечують високу віддачу вкладеного капіталу. Для потенційних інвесторів необхідна об'єктивна та комплексна інформація про інвестиційну привабливість підприємства.

Питанню розробки методик оцінки інвестиційної привабливості підприємства присвячені роботи І. Бланка, А. Шеремета, Р. Сайфуліна, В. Хобти. Метою даного дослідження є визначення основних критеріїв оцінки інвестиційної привабливості, що дозволяють інвестору прийняти рішення щодо доцільності вкладення капіталу в підприємство.

Аналіз інвестиційної привабливості важливо починати за такими чинниками:

- оцінка положення на ринку;
- оцінка ділової репутації;
- оцінка залежності фірми від крупних постачальників та покупців;
- оцінка акціонерів компанії;
- критерії рівня керівництва.

Позитивними аспектами методики є:

комплексний характер, тобто методика дозволяє дати оцінку інвестиційної привабливості компанії на загальному рівні (аналіз якісних характеристик);

основу методики складає диференційований підхід до обґрунтування рівня інвестиційної привабливості компанії;

можливість визначити контрольні точки інвестиційної привабливості, встановити, за якими параметрами компанія не відповідає еталонному рівню.

Недоліком запропонованої методики є те, що вона є базовою, але не вичерпною. Фактично становить етап загальної оцінки інвестиційної привабливості компанії, бо спирається тільки на ретроспективні показники [1].

Зміст і основна цільова установка оцінки інвестиційної привабливості – оцінка фінансового стану і виявлення можливостей підвищення ефективності функціонування господарюючого суб'єкта за допомогою раціональної фінансової політики [2]. Таким чином, можна стверджувати, що основним методом оцінки інвестиційної привабливості підприємства є аналіз його фінансового стану:

1. Аналіз оборотності активів, а саме: період погашення кредиторської заборгованості, фондвіддача, коефіцієнт відновлення основних засобів. Ефективність початку інвестування значною мірою визначається тим фактом, наскільки швидко вкладені кошти встигають обернутися в процесі діяльності конкретного підприємства.

2. Аналіз прибутковості капіталу. Однією з головних цілей в моменті інвестування є обов'язкове забезпечення високого прибутку в процесі використання вкладених матеріальних засобів. Але в сучасних умовах підприємства можуть значною мірою управляти показниками прибутковості (за рахунок амортизаційної політики, ефективності податкового планування та ін.), а в розрізі процесу аналізу можна досить повно дослідити потенціал його формування в зіставленні зі спочатку вкладеним капіталом.

3. Аналіз фінансової стійкості, який проводиться за такими показниками: коефіцієнт фінансової незалежності, коефіцієнт маневрування. Такий аналіз дозволяє оцінити інвестиційний ризик, пов'язаний зі структурним формуванням інвестиційних ресурсів, а також виявити оптимальність фінансування поточної господарської діяльності.

4. Аналіз ліквідності активів. Оцінка ліквідності активів дозволяє визначити здатність того чи іншого підприємства платити по своїх короткострокових зобов'язаннях, попередити можливість банкрутства за рахунок швидкої реалізації окремих видів активів. Іншими словами, стан активів характеризує рівень наявних інвестиційних ризиків у межах короткострокового періоду. Причому оцінка інвестиційної привабливості підприємства за вказаними показниками здійснюється, враховуючи стадії його життєвого циклу, оскільки на різній стадії значення одних і тих же

1. Коефіцієнт фінансової незалежності показує частку власного капіталу в сукупному, іншими словами, величину залежності від кредиторів.
2. Коефіцієнт фінансової стійкості показує частку активів компанії, які фінансуються за рахунок власного капіталу.
3. Коефіцієнт інвестування показує, наскільки власні джерела покривають здійснені інвестиції [2].
4. Коефіцієнт маневрування показує здатність підприємства підтримувати рівень власного оборотного капіталу й поповнювати обігові кошти за рахунок власних джерел.
5. Коефіцієнт поточної ліквідності показує, чи достатньо у підприємства коштів, які можуть бути використані ним для погашення своїх короткострокових зобов'язань протягом року.
6. Фондовіддача показує, скільки продукції виробляє підприємство на кожну вкладену одиницю вартості основних фондів.
7. Коефіцієнт рентабельності власного капіталу показує як керівники підприємства і власники управляють капіталом підприємства і яку норму прибутку вони створюють на наявний капітал.
8. Період погашення кредиторської заборгованості показує, скільки оборотів протягом аналізованого періоду потрібно підприємству для оплати виставлених їй рахунків або скільки днів для цього необхідно.
9. Коефіцієнт оновлення основних засобів показує, яку частину від наявних на кінець звітного періоду основних засобів становлять нові основні засоби.
10. Рентабельність продукції показує, наскільки ефективним є виробництво та реалізація вироблених товарів (послуг).
11. Рентабельність обороту показує, скільки прибутку отримує підприємство з однієї гривні виручки.
12. Рентабельність сукупного капіталу показує, чи має компанія базу для забезпечення високої прибутковості власного капіталу [1].

У даний час проблема оцінки інвестиційної привабливості підприємств різної функціональної спрямованості є актуальною в Україні. Це пов'язано з тим, що висока інвестиційна активність становить одну з найважливіших умов розвитку підприємства. Інвестиційна поведінка потенційного інвестора визначається за чинниками, що характеризують як саме підприємство, яке цікавить інвестора, так і умови, в яких дане підприємство функціонує. У силу цього особливу важливість набуває інструментарій, яким керується інвестор при оцінці доцільності ведення активної інвестиційної політики щодо того чи іншого об'єкта його інтересів, тобто методологія оцінки інвестиційної привабливості підприємства.

Проте підприємство, проводячи інвестиційний аналіз та оцінку інвестиційної привабливості підприємства, повинні базуватися не тільки на великій кількості однотипних показників, розрахованих за даними бухгалтерської звітності, а й враховувати інші фактори, не пов'язані з фінансовою діяльністю підприємства (кон'юнктура ринку, ділова репутація акціонерів компанії, рівень злочинності в регіоні та ін.).

Наук. керівн. Ріпка Д. О.

Література: 1. Шеремет А. Методика фінансового аналізу / А. Шеремет, Р. Сайфулін. – М. : ИНФРА-М, 1996. – 176 с. 2. Хобта В. М. Управление инвестициями: механизм, принципы, методы : монография / В. М. Хобта. – Донецк : ИЭП НАН Украины, 1996. – 206 с. 3. Тютюнник В. Анализ инвестиционной деятельности предприятия [Электронный ресурс] / В. Тютюнник. – Режим доступа : <http://n-auditor.com.ua>. – Название с экрана.